

Genel Kimya Laboratuvar? S?n?f Çevresi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Genel Kimya Laboratuvar? S?n?f Çevresi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22174>

Özet

Genel Kimya Laboratuvar? S?n?f Çevresi Ölçe?i (GKLSÇÖ), üniversite düzeyindeki genel kimya laboratuvar derslerinin algılanan s?n?f çevresini ölçmek amacıyla geli?tirilmiş veya uyarlanmış bir psikolojik ölçüm aracıdır. Bu ölçek, öğrencilerin laboratuvar ortamına nasıl deneyimlediklerini ve bu ortamın öğrenme üzerindeki etkilerini değerlendirmeyi hedefler. Ölçek, toplam 35 maddeden oluşmakta ve algılanan çevreye dair beş temel yapıyı ölçen alt boyutlara ayrılmaktadır.

Ölçeğin psikometrik özellikleri, Doğan, Atılgan ve Demirci (2003) tarafından yapılan bir uyarlama çalışması ile incelenmiştir. Yapılan faktör analizi çalışmaları sonucunda ölçeğin yapı geçerliği desteklenmiş, güvenirlik katsayıları ise yüksek bulunmuştur. Bu özellikleri sayesinde GKLSÇÖ, eğitim araştırmalarında ve laboratuvar ortamlarının iyileştirilmesi çalışmalarıında güçlü bir araç olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler

Genel Kimya Laboratuvar?, S?n?f Çevresi, Psikometrik Ölçek, Yapı Geçerliği, Güvenirlik, Eğitim Araştırmaları, Laboratuvar Eğitimi.

Yazarlar

Doğan Doğan, Hakan Atılgan, Bülent Demirci.

Amaç

Genel Kimya Laboratuvar? S?n?f Çevresi Ölçe?i'nin temel amacı, öğrencilerin genel kimya laboratuvar derslerinde algıladıkları s?n?f çevresinin mevcut durumunu (Gerçek Form) güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir. Bu ölçüm, laboratuvar ortamının fiziksel, sosyal ve pedagojik boyutlarının öğrenci deneyimi üzerindeki etkisini anlamak için kritik öneme sahiptir.

Bu araç, eğitimcilere ve araştırmacılara, laboratuvar ortamının hangi yönlerinin öğrencilerin motivasyonunu ve başarılarına olumlu veya olumsuz etkilediği konusunda somut veriler sunar. Böylece, laboratuvar uygulamalarının ve eğitim metodolojilerinin iyileştirilmesi için kanıta dayalı kararlar alınmasına olanak tanır.

Yapı

GKLSÇÖ, laboratuvar s?n?f çevresi algısına ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Ölçek, laboratuvar ortamının beş farklı boyutunu incelemek üzere tasarlanmıştır. Bu boyutların her biri, öğrencilerin laboratuvar deneyimlerinin farklı yönlerini (örneğin, öğretmen desteği, öğrenci ilişkileri, görev odaklılık, kurallar ve düzen) temsil eden yedişer maddeden oluşmaktadır.

Ölçekteki toplam 35 madde, laboratuvar ortam?ndaki etkile?imleri ve alg?lar? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirir. Be? alt boyutun varl??? , s?n?f çevresinin tek bir bütün yerine, birbiriyle ili?kili ancak farklıla?an faktörlerden olu?tu?u varsay?m?na dayanmaktadır. Bu faktörler, özellikle kimya laboratuvar? gibi uygulamal? ve potansiyel olarak riskli ortamlarda ö?rencilerin ö?renme ç?kt?lar?n? etkileyen kritik unsurlard?r.

Geçerlik

Genel Kimya Laboratuvar? S?n?f Çevresi Ölçe?i-Gerçek (GKLSÇÖ-G) formunun geçerlik çal??malar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere yo?unla?m???tır. Temel olarak, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak amacıyla bir dizi faktör analizi gerçekleştirilmi?tir.

Yap?lan analizler, ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? ve dolay?s?yla yap? geçerli?ini desteklemiştir. Ancak, bu analizler s?ras?nda bir maddenin, ölçe?in teorik yap?s?n? bozdu?u tespit edilmi? ve bu madde nihai ölçek formundan ç?kar?lm???tır. Bu düzeltme, ölçe?in psikometrik kalitesini art?rmak ve faktör yap?s?n?n temizli?ini sa?lamak amacıyla yap?lm???tır.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için güvenilirlik analizleri yap?lm???tır. Güvenirlik katsay?s? olarak yayg?n kullan?lan **Cronbach Alpha** de?eri hesaplanm???tır. Elde edilen sonuçlar, ölçe?in hem genel olarak hem de alt boyutlar baz?nda yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar için **Cronbach Alpha** güvenilirlik katsay?lar? 0.61 ile 0.87 aras?nda de?i?en de?erlerde bulunmuştur. Bu aralık, alt boyutlar?n kabul edilebilir ile çok iyi düzeyde iç tutarl?l???a sahip oldu?unu göstermektedir. Tüm ölçek için hesaplanan **Cronbach Alpha** katsay?s? ise 0.85 düzeyinde olup, ölçe?in bütünüyle yüksek derecede güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktadır. Bu yüksek güvenilirlik, ölçe?in tekrar? ölçümlerde tutarl? sonuçlar verece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

GKLSÇÖ'nün yap?sal temellerini incelemek üzere kapsaml? faktör analizi prosedürleri uygulanm???tır. Bu analizler, ölçekteki maddelerin beklenen be? alt boyuta uygun ?ekilde kümelenip kümelenmedi?ini test etmeyi amaçlam???tır. Be? faktörlü yap?n?n do?rulanmas?, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu oldu?unu göstermiştir.

Analizler s?ras?nda, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü olumsuz etkileyen bir madde tespit edilmiştir. Bu madde, çapraz yüklenme göstermesi veya beklenen faktörden sapmas? nedeniyle nihai formdan ç?kar?lm???tır. Bu titiz faktör analizi süreci, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n saf ve net olmas?n?

sa?lam??t?r. Ölçek, bu analizler sonucunda 35 maddelik nihai formunu alm??t?r (5 alt boyut x 7 madde).

Araç

Test Türü: Geli?tirme/Uyarlama Çal??mas? (Anket Tipi)

Format: Çok Maddeli Ölçek (35 madde, 5 alt boyut)

Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Yüksekö?retim ö?rencileri (Genellikle 18-25 ya? aras?)

Popülasyon Detaylar?: Genel Kimya Laboratuvar? dersi alan üniversite ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Algılanan s?n?f çevresi boyutlar?n?n öz bildirime dayal? olarak ölçülmesi. Derecelendirme türü kaynakta belirtilmemi?tir, ancak bu tür çevre ölçeklerinde yayg?n olarak 4 veya 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?l?r.

Anahtar Kelimeler

Laboratuvar Ortam?, E?itim Psikolojisi, Cronbach Alpha, Yap?sall E?itlik Modellemesi, Ölçek Geli?tirme, Pedagoji, Yüksekö?retim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Do?an Do?an

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynaklarda mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: ddogan@ibu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynaklarda mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2003 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m?na veya izin prosedürlerine dair spesifik bir bilgi kaynakta belirtilmemi?tir. Akademik kullan?m için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve ek dokümanlar? internet üzerinden eri?ilebilir durumdad?r. Orijinal

makalenin PDF dosyas?na ?u ba?lant?dan ula??labilir: ejer.com.tr.

Kaynaklar

Ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait temel referans a?a??dad?:

Do?an, D., At?lgan, H. ve Demirci, B. (2003). Genel Kimya Laboratuvar? S?n?f Çevresi Ölçe?i-gerçek formunun uyarlama çal??mas?. *E?itim Ara?t?rmalar? Dergisi*, 12, 56-63.

Ölçe?in orijinal PDF doküman? bu adresten indirilebilir: genel-kimya-laboratuvari-sinif-cevresi-olcegi-toad.pdf

Genel Kimya Laboratuvar? S?n?f Çevresi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad??? için buraya eklenememi?tir. Maddelerin tam listesi, yukar?da belirtilen akademik referans veya PDF dosyas? arac?l???yla elde edilmelidir.